

“El rei és un militarot de caserna”

El senador del PNB Iñaki Anasagasti és autor d’*‘Una monarquia protegida por la censura’* (Akal, 2009). Creu que la monarquia actual és fruit dels errors del PP i, sobretot, del PSOE.

L’episodi de la caça de l’elefant a Botswana ha estat més criticat que els anteriors. Això passa perquè s’ha produït en un context de crisi econòmica i política d’austeritat?

—No. Això li influeix, però en aquest cas ha tingut ressò perquè era molt difícil d’ocultar. A això s’hi ha d’afegir el judici d’Urdangarin, el fet que la societat espanyola ha canviat totalment des que es va aprovar la Constitució —i ara parlar de la transició és com parlar de l’edat mitjana— i el fet que, en aquesta societat, si hom

no sap les coses d’una manera, les sap d’una altra: la casa reial ha estat notícia malgrat ella mateixa, perquè ells sempre han provat d’ocultar-ho tot, i que no es parlés de què fan o deixen de fer.

—Però fa només tres anys vàreu publicar *‘Una monarquia protegida por la censura i us queixàveu que no havia sortit als mitjans públics. Tant ha canviat la societat en tres anys?’*

—És com una presa que té una petita esquerda: a poc a poc es va fent gran i surt tota l’aigua que hi havia embassada. I surt amb molta virulència. S’hi han

afegit moltes coses: primer, el fet que hi hagi gent que vagi a caçar elefants sobta molt perquè és un esport com de milionaris; el fet que es mati un animal d’aquesta manera; el fet que el rei fos president d’honor de WWF-Adena; el fet que anés acompanyat de la seva amant, que a més organitzava el viatge; el fet fosc de si l’expedició la paga o no un empresari hispano-sirià; i el fet que una monarquia catòlica, apostòlica i romana faci ostentació d’una doble vida amb adulteri inclòs.

—Les excuses del rei són suficients?

—No, són pròpies d'un nen de quatre anys. Em sembla infantil, sense arguments ni explicacions sobre el futur. No és nou: en la seva llarga trajectòria ha tingut molts moments per a demanar perdó i no ho ha fet mai.

—El canvi en el tractament informatiu sobre el rei vol dir que ja no el protegeix la censura?

—Jo vaig tenir un problema amb ell arran de la guerra de l'Iraq i vaig dir que eren una colla de ganduls. Com que era l'agost i no hi havia notícies, allò va sortir molt. Després van cremar imatges seves a Catalunya i se'n va tornar a parlar. Això els va fer anar dos o tres mesos groguis, però després la casa reial va prendre les regnes i hem viscut dos anys de sequera absoluta d'informacions sobre ells. Ara passarà igual. S'han adonat que s'havien descontrolat i no han sabut dominar la situació, però faran un operatiu perquè torni la calma: desviaran l'atenció sobre les qualitats del príncep i que bé que ho fa. Perquè, al capdavant, l'última paraula sobre la seva abdicació la té ell: pot triar de fer-ho quan tingui 75 anys o quan en compleixi 40 de regnat.

—Fins ara s'havia argumentat que la monarquia era ben acceptada pel caràcter del rei Joan Carles i ara que n'ixen els draps bruts, es desvien els llums cap a la figura del príncep?

—Sí, és com canviar el fusible. Fins i tot els va bé, perquè Joan Carles ve del franquisme—el va educar Franco i té una formació militar— i, en canvi, Felip té formació universitària, no té res a veure amb el franquisme i fins i tot parla català de tant en tant. El candidat perfecte!

—Tot i que al PSOE, com al PP, hi havia la consigna de no criticar el rei, molts no se n'han pogut estar: Jaume Collboni, a Catalunya; Patxi López, al País Basc; Grinàn, a Andalusia, o Gómez, a Madrid. És possible que el PSOE es torni republicà?

—Crec que no. Felipe González va marcar el discurs i no se'n desvien. Jo, de vegades, n'he parlat amb Rodríguez Zapatero i ell responia com una senyora Maria. Em sembla lamentable, però crec que no.

—També alguns mitjans digitals de la dreta espanyola han començat a fer circular notícies sobre la casa reial, però el PP sí que ha seguit la llei del

silenci. Per a la dreta espanyola, la república és sinònim d'esquerra?

—Vinculen la república al desastre de la guerra i a l'enfrontament entre espanyols, sí. Però crec que hi ha una altra cosa: creuen que la monarquia és un símbol de permanència en la història, i això ho fa més bé un monarca que no es fiqui en embolics que no un president de la República escollit cada cinc anys. A més, el rei representa la unitat i això els encanta.

—Sobretot això?

—Felip V, a Catalunya, no crec que sigui de molt bon record, oi?

—Per què la Constitució declara inviolable la figura del rei?

—Fonamentalment, perquè la Constitució s'aprova el 1978. Franco havia mort el 75, i els militars imposen la figura del rei. I no només la figura del rei, sinó també la seva inviolabilitat. Això és una anomalia en un estat democràtic! És que estem en una monarquia encara per dret diví? Això va passar per feblesa.

—Passa en més estats democràtics europeus?

—A mi em consta que no. Tenen mecanismes perquè hi hagi un cert control sobre la figura del cap d'estat. Aquí no n'hi ha cap.

—La Constitució reconeix la inviolabilitat del rei, però també diu que s'ha de fer una llei orgànica sobre la suprema autoritat de l'estat. Per què no s'ha fet encara?

—Perquè els ha anat molt bé fins ara. Si hi hagués hagut un partit socialista republicà, l'haurien hagut de fer, però els socialistes estaven molt contents amb el rei, els acudits sobre el rei i la llegenda de l'home trempat i de la broma. Els culpables són PP i PSOE, però sobretot el PSOE, perquè el PSOE li ha rigut totes les gràcies. Ja us dic que Rodríguez Zapatero em deia que el Rei es preocupava per la política. Però, què dius, ara? Amb el rei no es pot tenir una conversa seriosa absolutament de res. Et conta acudits, et surt amb estirabots... No és ni seriós ni llegit ni instruït. És un militarot de caserna i para de comptar.

—Una llei com aquesta hauria pogut obligar a separar els àmbits—i propietats— públics i privats?

—Sí, però em fa por que ara no ho regulin de tal manera que el PSOE actuï com un partit cortesà i no republicà.

Diuen que són joancarlistes, que jo no sé què és.

—Creieu que preparen una llei per a protegir també la inviolabilitat de prínceps i infantes, arran del cas Urdangarin?

—Pot ser. Però també ens haurem de protegir d'ells, perquè tinc entès que la seva guàrdia de seguretat és molt agressiva i s'hi ha de parar compte. Ja veurem com acaba, això d'aquesta llei. Si és un reial decret, ja l'hem fumada.

—Ara computen sis palaus com a patrimoni de l'estat, no com a patrimoni seu.

—Mireu: la ciutat de Sant Sebastià va regalar el Palau de Miramar a la reina Maria Cristina; doncs després Joan de Borbó se'l va vendre! S'ha de tenir barra!

—El nom del rei i de la infanta Cristina han eixit també al sumari del cas Urdangarin. El primer té la inviolabilitat garantida però la infanta, no. L'arribaran a encausar?

—Jo tinc la meua teoria. Jo crec que tot això passa perquè Urdangarin s'adona de tota la impunitat que envolta la casa reial i veu la possibilitat d'organitzar la martingala amb Diego Torres. Si s'hagués casat amb una noia normal, per molt que li haguessin agradat els diners, hauria viscut com qualsevol altre jugador d'handbol després de retirar-se. Ara surt que la infanta i el seu secretari i el compte de Suïssa. Jo penso com aquells: o la infanta és fava o hi està implicada.

—La cacera de l'elefant ha fet córrer la informació sobre l'amant del rei. El rei no pot tenir vida privada?

—El rei pot tenir la vida que vulgui sempre que no es basi en la mentida. És com a la societat nord-americana: qualsevol pot casar-se i divorciar-se però no es pot tolerar la mentida. No es pot suportar que tractin d'aparentar que les relacions amb la reina Sofia i els seus fills són un model de família exemplar catòlica i tradicional. Jo sóc contrari a aquest muntatge. Si es divorcia o no, que faci com vulgui. Però amb la doble vida que porten, com poden ser tan amics de Rouco Varela, que sempre té la lupa preparada per a trobar pecats on no n'hi ha? Per menys que això, Enric VIII d'Anglaterra el van excomunicar.

Alex Milian